

53
261

**De positione horology
quadrati vltis de mense
regio**

Pro positione horology quadrati vltis Iohis de mense
regio. Nota fiat circulus ad libitum **Q**uoniam
dicitur. Et notetur quatuor puncta **a. b. c. d.**
Circuli circuli **e.** Trahatur igitur diametrum
superius **f.** puncta **a. c.** Et diametrum inferius
vltis tendatur **g.** puncta **e.** et puncta **d. b.**
Et circuli quarta **a. b.** dividatur in tres partes
equalis quatuor **g**libz 30. grady notz. Item quilibz
3. in duo dividatur a partes valiter 15. grad.
Item quilibz partes dividatur in quinqz et quilibz
partem 23. 3. grady. Et figuratur nunc ad partem
incipiendo a puncto **B.** versus **a.** 9. gradus
climatis poli erunt. Hinc muretur ex parte
A. versus **B.** maxima solis declinatio id est 24.
grady nunc 3. pte vniy. Et puncty doctrinal
pnt. 24. Item muretur grady **f.** Ponatur
vltis circuli pes immobilis ad punctum **A.**
et aliter ad **f.** in eadem extensione fiat puncty
in quarta **a. d.** qui nominatur **g.** Quilibz
eadem extensione circuli pes posito immobilis
in punctum **C.** in quarta **b. c.** fiat puncty
h. Tunc ad puncta **f. b.** trahatur linea et in quartam **d**
recta et puncty vbi diametrum **b. d.** infera **2** et fiat puncty
vltis **g.** Tunc fiat linea **a.** puncto **f.** **L. x.**
ad **L.** et puncty medii ficti vltis
k. Consequenter trahatur linea a puncto
f. in circulo **e.** et alia a puncto **I.** in
circulo **e.** Illa enim figura pyramidat nobis
sola latitudinem sine elevatione poli arcticę

^{lineale}
Ius sic dispositio ponatur lineale ad gradum elevat
poh arctus ad quos horologium movendus gferre
ex una parte et ex alia parte ad centrum. Et
notandum fabricata punctis intersectio lineae f. g.
Unde Nova stunda pol arctiq Romae est 42.
gradus Nurnberge. 49. Mogunne. 54. Expe
die Coloniae. Si gradum quod dicitur in tabula
regnum P. ut gradus altitudinis unius a
puncto b. versus a. Item punctum unum prodeum in
vini ad centrum. E. Vel in centrum latere
notum infra ad libitum sed non ex linea et reli
quy per tunc extendatur in puncto remanente
signatu in linea f. g. Quae exiensio puncti pro
vini in centro vel infra ut dicitur est in
frange ad linea. T. K. Item ponatur lineale ad
puncta ambo per vagn arctus puncti signata
et trahatur tunc linea transversalis p. f. sicut
latitudinum in qua transversalem lineam sicut
bitur unius altitudinis poli sicut qua unius linea
protractando est inuenta. Sic enim faciendum
est de omnibus alijs lineis in sursum vel deorsum
sicut lineale ad retoras poli elevatos ad platum
et ad centrum. Et precise ut datum est et super
scribitur unius elevatos poli sicut qua linea
inuenta est ad finem linearem trans solum
latitudinum protractam. Item unius elevatos
24. grad. unius una 3. parte ex puncto. b. vsq
a. Item ad finem 24. gradus ponatur lineale
ex una parte et ex alia parte ad centrum
movendo intersectio in linea f. g. Et
punctis intersectio vocetur. n. ponatur
vagn per vicini innotat ad punctum. g. eade
vagn ad punctum. n. Et nota per innotat

eade extensivus ad puncta K. reliquis positor
 sunt versus. I. porrigitur in linea a puncto
 habetur in. **¶** Dicitur igitur linea ex puncto. II.
 ad puncta. in. **¶** ultra ponit pedem circum
 immobilitatem ad puncta g. et vagu ad puncta
 in. for. nunculo orotum acutum **¶** Quia in tres
 dividitur partes eyles. Ex omni ia dicitur quod
 in partes: quibuslibet g. et dividatur in tres
 partes eyles, quibuslibet g. in tria eyles me
 fuerunt. Et nunc habetur ex 1013. p. 13.
 equalis. **¶** Ponatur ex hinc lineale ad duo
 puncta puncta. n. utrimque viciniore et
 notetur subtiliter inferioris diametri in or
 culo oculi. Et per nom apertur lineale
 ad sequentia puncta: et sic notetur subtiliter
 puncta inferioris in diametro oculi.
 oculi. Et lineale in dicitur ex ad duo pta
 appositum sic ianar eyles a linea in. n. ianar
 de reliquis punctis fiat ut dicitur ex et ha
 bebuntur in diametro oculi. 18. spatula
 sunt punctis distincta. 6. quibuslibet spatula
 erant una signa relecte de pende et nunc
 aspicitudo. 8. 3. primis notatur ex puncto
 n. correspondet. 9. signatib. 10. signatibus
 3. 4. et capatoribus 3. up. Junius tribus
 3. attenduntur. c. hys tribus up. in finis. F.
 et ascendendo probatur. 2. sub imis tribus
 spanolis habetur in. X. V. 8. II. Et haec
 sunt signa meridij. **¶** Consequenter ponat
 unq. pos. utrum immobilis ad linea. c. c. et

mobilis per extendantur ad alias lineas collati-
 rales. Et sursum in linea m. n. fiat circulus
 circulus qui in actu datus est in duo signa
 per diametrum circuli principales. Tunc
 ultra dividatur quolibet partem m. 2. et tibi 2
 4. partes, quolibet quatuor in tres et tibi 2
 12. partes. quolibet duodecim partem in duas
 partes dividatur et habeantur 2 ex utroque 24.
 partes iguales. **fiat** diametri transversus
 in circulo circulo equidistant a linea m. n. ad
 quas duas lineas trahantur lineae horariae
 hor. n. linea per centrum circuli principalis
 est linea hor. 6. an. et per meridiam
 pone q. lineale utroque signa meridij a. 2.
 puncte lineae hor. 6. equidistantia trahantur
 linea et h. hor. 11. an. meridiam, vel. 1.
 per ut de alijs puncte et totum est supra.
 de signis meridij. Lineae q. signa meridij
 est linea. 12. et trahantur lineae horariae a
 6. manna ad. 6. oppositam. Si plures horas
 hinc velis pone lineale ad duo puncta eq.
 distantia lineae hor. 6. utroque. k. punctum
 et tibi lineam hor. quere an. ut. 7. per
 meridiam et demaps per plures hinc velis
 lineas horarias. Et similes q. hinc unum horam
 an. meridiam supra: per meridiam infra
 Et q. hinc sunt lineae horariae. Postea fiat linea
 distans a linea. m. n. ad q. 3. duorum rales
 vel ad libitum pro nota horaria. Et sursum. in
 ponatur q. et sursum. m. ponatur, o. diam fiat

Linea ex puncto .f. ad punctum .j. in ang medio
 ponatur crum p^o immobilis et ab eo mo
 extendatur in punctum .I. et .f. **Prax**
 oribus oribus qui dividuntur in tres partes
 equalis ut supra patuit de orculo signoru
 meridie **Prax** igitur punctu in linea .7.
 .f. ponatur sup recta ad 3^m punctu ex una
 et ex alia partibz ad centru .c. trahendo
 lineam ad omes transversales usqz ad hanc
 o. p. **Et** g^o tota scala erit divisam .6.
 partes sursum latus inf^o no punctas
 sexte versz linea .7. i. probatur .69. vel salte
 p^ota cuqz tra sz Cas In 2. d. In 3. up.
 In 4. =. In 5. m. In 6. F. Item
 m. 6. que incipitur a lino .c. f. probat²
 y. m. p. p. m. x. sub. =. et dealyz
 Item posuo lineale ad tota puncta m^o i
 media in linea .i. f. signata ex una pte
 et ex alia parte ad centru .c. **Et** traham²
 lino y omes lineas transversales ad sup
 fra inferora et non ultra sep una spara
 erit uni signo et g^otem q^o horalogium
Quod officio crum p^o transferri in alioz
 officiu aptu pro horalogio m^ostru^o vel p^o
 ex g^onoz angulis ex p^ondy f^ony sz no
 meridij maneat illa: et tot lino m^ostru^o
 sales et nanae p^o q^o plaz col ex p^onta
 in orculo lino horaryz sz in m^ostru^o retu
 crum sup^o 7. a crum sic of^ono dz b^oman^o ad
 officiu **Q**z 5 de g^ore sup^o d^o .7. de in h^o m^ostru^o

25

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

56

264